

Αριθ. Πρωτ.Οικ.3254/3-9-2014

Προς
τον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
κ. Νικόλαο Δένδια

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Το γενικό πλαίσιο των αιτημάτων μας, όπως επαναλαμβάνεται τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μετά την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης, περιλαμβάνει τα εξής:

- Θέσπιση στοχευμένων κινήτρων γεωγραφικής αναφοράς σε άμεση συνεργασία με τα περιφερειακά και τα ειδικά χωροταξικά σχέδια και σε συνδυασμό με ουσιαστικό έλεγχο της αποτελεσματικότητάς τους και αυστηρές ποινές.
Η Πολιτεία οφείλει να δώσει τέλος στον αναχρονιστικό ανταγωνισμό μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, ο οποίος πρέπει να δώσει τη θέση του σε ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο ανταγωνιζόμενων κέντρων ώστε να ισορροπήσει το σύστημα υποδομών και κινήτρων, προς όφελος των περιφερειακών πόλων.
- Υποστήριξη της εξωστρέφειας με συντεταγμένες δράσεις και οικονομικά κίνητρα, παράλληλα με αυστηρότατους ελέγχους ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών.
- Τυποποίηση, κατοχύρωση ονομασίας προέλευσης και προώθηση με brand name των προϊόντων του πρωτογενούς.
- Μείωση της γραφειοκρατίας για κάθε συναλλαγή του πολίτη με το κράτος, ξεκινώντας από τις επενδυτικές δραστηριότητες και αποκατάσταση κλίματος υγιούς επιχειρηματικότητας και ανταγωνισμού.
- Αξιοποίηση του υψηλής ποιότητας επιστημονικού δυναμικού της χώρας. Υποστήριξη νέων επιστημόνων που ειδικεύονται σε θέματα αιχμής, όπως το περιβάλλον και η καινοτομία
- Αναστροφή της πορείας διάλυσης του ιστού παραγωγής τεχνικού έργου. Ενίσχυση και υποστήριξη του τεχνικού επιχειρηματικού κόσμου τόσο για την επιβίωσή του όσο και για τη διεύρυνση του επαγγελματικού ορίζοντα προς τα Βαλκάνια.

A. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Δεδομένης της δραματικής κατάστασης που επικρατεί στην Περιφέρεια αλλά και των σημαντικών δυνατοτήτων της, το ΤΕΕ/ΤΚΜ επαναφέρει την πρόταση για **σχεδιασμό και εφαρμογή ενός πλαισίου καινοτόμων δράσεων στην Κεντρική Μακεδονία που**, λόγω του μεγέθους της και του εύρους των δραστηριοτήτων που μπορεί να αναπτύξει, θα αποτελέσει πιλοτικό οδηγό για όλη τη χώρα.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής οδηγούν στους εξής τομείς προτεραιότητας:

- Ανάπτυξη πολύπλευρης τουριστικής δραστηριότητας
- Αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)
- Ανάπτυξη ποιοτικής γεωργίας και κτηνοτροφίας
- Βιώσιμη και Ισορροπη αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου
- Ανάπτυξη δορυφορικής μεταποιητικής δραστηριότητας.

Οι παραπάνω δράσεις προϋποθέτουν την ανάπτυξη μεταποιητικής δραστηριότητας η οποία θα τις υποστηρίζει, θα εξασφαλίζει τον εξοπλισμό τους και θα αξιοποιεί τα προϊόντα τους.

- **Ενίσχυση του δημόσιου και ιδιωτικού έργου για την υποστήριξη όλων των παραπάνω**

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Κλειδί για την ορθολογική και αποτελεσματική αξιοποίηση αυτών των πλεονεκτημάτων είναι η βιώσιμη ανάπτυξή τους, η ορθολογική χωροθέτηση των σχετικών δράσεων και η εκμετάλλευσή τους σε συνδυασμό με την εστιασμένη ανάπτυξη δορυφορικής μεταποιητικής δραστηριότητας. Κατά συνέπεια απαιτείται προσεκτικός σχεδιασμός δράσεων **ειδικά για την Περιφέρεια**. Η ύπαρξη αυτόνομου Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, έχει εξασφαλιστεί, ωστόσο υπάρχουν αρκετά βήματα ακόμα ώστε η διαχείριση των πόρων που αφορούν την Περιφέρεια να υπάγεται -στο σύνολο ή στην συντριπτική τους πλειοψηφία- στην ίδια την Περιφέρεια.

Η ΠΚΜ περιλαμβάνει στα γεωγραφικά της όρια το μεγαλύτερο Πανεπιστήμιο της Ελλάδας και μια σειρά από αξιόλογα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα. Κατά συνέπεια υπάρχει και δυνατότητα έρευνας με στόχο καινοτόμους υπηρεσίες και προϊόντα αλλά και τεράστια δεξαμενή ταλαντούχων και καταρτισμένων επιστημόνων, η οποία δυστυχώς εκρέει προς το εξωτερικό. Ένα ζήτημα είναι η απομόνωση των ερευνητικών ιδρυμάτων από την παραγωγή. Ένα άλλο, είναι η έλλειψη αρχικού κεφαλαίου (seed capital) που εμποδίζει την υλοποίηση των ιδεών των νέων επιστημόνων

Τέλος, ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι η ύπαρξη αποδεδειγμένα αποτελεσματικών δομών και δυναμικών φορέων όπως η Εγνατία Οδός, το ΤΕΕ/ΤΚΜ, το ΚΕΠΑ, το ΕΚΕΤΑ, ο ΣΕΠΒΕ κλπ. **Η αξιοποίηση τους ως Ενδιάμεσων Φορέων** για τη διαχείριση των δράσεων θα συμβάλει τόσο στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων όσο και στην αξιοποίηση του υψηλής ποιότητας στελεχιακού της δυναμικού.

► **Πρόβλεψη χωρικών κινήτρων και προώθηση με κάθε πρόσφορο τρόπο των clusters.**

Η Κεντρική Μακεδονία φιλοξενεί μία τεράστια γκάμα οικονομικών δραστηριοτήτων, αλλά επειδή είναι μικρής κλίμακας -όπως και σε όλη την επικράτεια- είναι απαραίτητη η ενίσχυση της συνεργατικότητας, η εξασφάλιση υγιούς περιβάλλοντος ανταγωνισμού και βέβαια η συμμετοχή των Επιστημονικών και Τεχνολογικών ιδρυμάτων.

► **Αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού**

Το ανθρώπινο και ιδιαίτερα το επιστημονικό δυναμικό έχει απόλυτη προτεραιότητα κατά την άποψη του ΤΕΕ. Προτείνονται τα εξής:

▪ **Δημιουργία προγραμμάτων μικροχρηματοδότησης για “start-up” εταιρείες με ταχύτατη αξιολόγηση και εκταμίευση.**

Σχετικά προγράμματα που τρέχουν σήμερα, εξαιρώντας τα υπόλοιπα προβλήματα, καθυστερούν σημαντικά, με αποτέλεσμα η όποια καινοτομία να γίνεται παρωχημένη. Επειδή, ο έλεγχος τόσο μεγάλης κλίμακας προτάσεων είναι σχετικά δύσκολος, προτείνεται να ανατεθεί η διαχείριση των κονδυλίων στους αντίστοιχους φορείς. Για παράδειγμα, για τους Μηχανικούς, το ρόλο του διαχειριστικού φορέα μπορεί αναλάβει το ΤΕΕ/ΤΚΜ. Επίσης το τεχνικό επιμελητήριο σε συνεργασία και με άλλους επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς, θα μπορούσε να υποστηρίξει και προγράμματα διεπιστημονικού χαρακτήρα.

▪ **Δημιουργία Προ-θερμοκοιτίδων Νέων Επιστημόνων.**

Προτείνεται η δημιουργία και ενίσχυση του θεσμού της προ-θερμοκοιτίδας (pre-incubation) και συνοδού εργαλείου μικρο-χρηματοδότησης για νέους επιστήμονες με στόχο την αναστροφή διαρροής ανθρωπίνου δυναμικού υψηλής κατάρτισης (Brain Draining) και τη δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων.

Επίσης, προτείνεται η ενίσχυση μηχανισμών διαμεσολάβησης μεταξύ έρευνας και παραγωγής και μεταφοράς τεχνογνωσίας. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ μπορεί να αναλάβει πρωτεύοντα ρόλο σε αυτή τη διαμεσολάβηση, ως επιστημονικός φορέας που οι αρμοδιότητές του και το ευρύτατο πεδίο δραστηριοτήτων των μελών του περιλαμβάνουν ακριβώς τους τομείς των οποίων επιχειρείται η σύνδεση.

▪ **Προγράμματα**

- Επανενεργοποίηση προγραμμάτων (όπως «**Νέοι και επιχειρηματικότητα**») για νέους Μηχανικούς, με στόχο την προώθησή τους στην απασχόληση, μέσω της οικονομικής

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στις καινοτόμες ιδέες και την αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας.

- Προώθηση προγράμματος επιχορήγησης **ειδικά για Μηχανικούς**, μέσω του Ε.Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση», δεδομένου ότι το νέο θεσμικό πλαίσιο υποχρεώνει την οργάνωση των γραφείων με αυτοματοποίηση, ψηφιακές τεχνολογίες κ.λπ.
- **Γραφείο Διασύνδεσης**

Δημιουργία γραφείου διασύνδεσης με Προξενεία και Επαγγελματικά Επιμελητήρια ευρωπαϊκών χωρών, με στόχο τη στήριξη της επιχειρηματικότητας μηχανικών στο εξωτερικό

➤ Ανάπτυξη πολύπλευρης τουριστικής δραστηριότητας

Το σημερινό μοντέλο εξαντλείται στην «ανάπτυξη» θερινού παράκτιου τουρισμού με όλα τα συνεπαγόμενα όπως υπερβολική δόμηση, υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες. Κατά τη νέα προγραμματική περίοδο οφείλουν να ενισχυθούν δράσεις για την αντιστροφή αυτού του κλίματος, όπως:

- Ανάδειξη της φυσιογνωμίας της όπως διαμορφώνεται από το μνημειακό πλούτο, τις περιοχές φυσικού κάλλους, το δομημένο περιβάλλον και τις σύγχρονες παραγωγικές δραστηριότητες.
- Σύνδεση των παραπάνω με «διαδρομές», «δρόμους» και δραστηριότητες γενικότερου ή εξειδικευμένου ενδιαφέροντος, ενιαυσίας διάρκειας.
- Ενίσχυση συνοδευτικών υπηρεσιών, όπως συνεδριακές (πανεπιστημιακές, επιστημονικές, φιλοσοφικές, επαγγελματικές), υπηρεσίες ανάνηψης σε υψηλής ποιότητας θεραπευτικό περιβάλλον κλπ.
- Ενίσχυση της μεταποίησης για υψηλής ποιότητας τοπικά προϊόντα που συνδέουν την ιστορία με το ζωντανό παρόν μιας δυναμικής παραγωγικά περιοχής.

➤ Ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Υποδομών και Υπηρεσιών.

Η ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών με χρήση νέων τεχνολογιών και με αξιοποίηση των Μητροπολιτικών Δικτύων (MAN), θα συμβάλλει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στους τομείς του σχεδιασμού, της εφαρμογής, της κατασκευής δικτύων και στην ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας. Η παράλληλη προώθηση του μοντέλου της «Έξυπνης Πόλης» με την υιοθέτηση της τεχνολογίας των Δημόσιων Διασυνδεδεμένων Δεδομένων (Linked Open Data), θα ενισχύσει την ανάπτυξη μικρών καινοτόμων επιχειρήσεων στον τομέα των ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

➤ Άμεση ενεργοποίηση της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας.

Η δράση φαίνεται να ακολουθεί τη μοίρα των «Μεγάλων Έργων» της πόλης. Τα διλήμματα και οι αντιμαχίες για τη χωροθέτηση της Ζώνης Καινοτομίας είναι πλαστά ενώ το ζητούμενο είναι η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων που θα ενταχθούν σε αυτή. Η χρησιμοποίηση της υποδομής του Ε.Θ.Ι.Α.Γ.Ε. και της προεργασία που έχει γίνει για το cluster στον Αγροτοδιατροφικό τομέα (BioAgroFood Cluster), όπως είχε επανειλημμένα προτείνει το ΤΕΕ/ΤΚΜ είναι ένα πρώτο βήμα.

➤ Ορθολογική αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου

Η Περιφέρεια ταλανίζεται εδώ και χρόνια από τη διαμάχη που έχει ξεσπάσει σε σχέση με την επένδυση εξόρυξης χρυσού και μεταλλουργίας στη Χαλκιδική, με κύρια ευθύνη της πολιτείας, η οποία πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες για λύση του θέματος.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, θεωρεί σημαντική την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου, με απaráβατο, όμως, όρο την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και την προστασία της ανθρώπινης υγείας. Το συγκεκριμένο έργο, όπως διατυπώθηκε κατά την υποβολή παρατηρήσεων επί της ΜΠΕ της επένδυσης, στην ολοκληρωμένη του μορφή, αποτελεί ένα τεράστιο εγχείρημα για τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής, ανατρέπει τις γενικές αρχές χωροταξικού σχεδιασμού και ακυρώνει κάθε δυνατότητα παράλληλης αξιόλογης οικονομικής δραστηριότητας.

Τέλος, χρειάζεται να ισχύσουν οι διατάξεις και να προχωρήσουν οι διαδικασίες για σοβαρό ανταποδοτικό όφελος προς το δημόσιο και την κοινωνία από κάθε εκμετάλλευση ορυκτών πόρων.

➤ **Εμπορευματικό Κέντρο Θεσσαλονίκης**

Ο σχεδιασμός του ΕΚΘ εξυπηρετεί τον ευρύτερο στόχο ανάπτυξης των μεταφορών, της αναβάθμισης της Θεσσαλονίκης ως διαμετακομιστικού κόμβου. Ένα σημαντικό εμπόδιο είναι η αδυναμία των εμπλεκόμενων και ενδιαφερόμενων φορέων να συνεργαστούν. Το Τμήμα μας καταθέσει επεξεργασμένη πρόταση στους αρμόδιους φορείς.

B. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Είναι γνωστό ότι η ισχύουσα νομοθεσία για την ανάθεση έργων, υπηρεσιών και προμηθειών έχει σημαντικά προβλήματα, εξαιτίας της πολυπλοκότητας των διαδικασιών, των κενών και της πολυδιάσπασης των διατάξεων, αλλά και των σημαντικών ζητημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή των διατάξεων. Σημαντικό πρόβλημα, επίσης, είναι η θεσμοθέτηση μεγάλου αριθμού διατάξεων, που εισάγουν παρεκκλίσεις για συγκεκριμένες αναθέτουσες Αρχές, με αποτέλεσμα να καταστρατηγούνται στην πράξη οι γενικοί νόμοι, με την ανοχή της πολιτείας. Τέλος, η αδυναμία των Υπηρεσιών να αντεπεξέλθουν στην ορθή εφαρμογή των νόμων, εξαιτίας της συρρίκνωσης, αλλά και της ελλιπούς οργάνωσης και λειτουργίας τους, δημιουργούν καθυστερήσεις στις διαδικασίες των αναθέσεων και εκτελέσεων των συμβάσεων.

Όλα τα παραπάνω, λειτουργούν επιβαρυντικά στη σημερινή δυσμενή κατάσταση που δημιουργήθηκε εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και της συνεπακόλουθης μείωσης των κονδυλίων που διατίθενται για την προώθηση τεχνικών έργων, στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με αποτέλεσμα να θίγεται πολλαπλώς ο κλάδος των μηχανικών.

Με την ψήφιση του ν. 4281/2014 γίνεται μία προσπάθεια για ουσιαστική βελτίωση του συστήματος αναθέσεων δημοσίων συμβάσεων (έργων, υπηρεσιών και προμηθειών), με ενιαίο τρόπο και με απώτερους στόχους τη διαφάνεια στις αναθέσεις, την ταχύτητα των διαδικασιών, την ποιότητα του τελικού προϊόντος και τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

Όπως φαίνεται όμως, στη διαδικασία προώθησης και ψήφισης του νόμου, δεν υπήρξε καμία συνεργασία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, που είχε την πρωτοβουλία, με το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που είναι το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για τα δημόσια έργα. Ο νέος νόμος προέκυψε χωρίς να ληφθεί υπόψη το πόρισμα της Ομάδας Εργασίας, που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργού ΥΠΟΜΕΔΙ και με τη συμμετοχή και εκπροσώπων του ΤΕΕ, η οποία είχε ως αντικείμενο την κατεπείγουσα διαμόρφωση προτάσεων για βελτιωτικές παρεμβάσεις στην ισχύουσα νομοθεσία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ θεωρεί ότι:

- Πρέπει οπωσδήποτε να ληφθεί υπόψη η έκδοση των νέων Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, έργων και έργων παραχώρησης (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) και να προσαρμοστεί ο νέος νόμος σ' αυτές, δεδομένου ότι περιλαμβάνουν σημαντικές αλλαγές στις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων. Εξάλλου, από τις Οδηγίες τίθεται υποχρέωση προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας σ' αυτές εντός διετούς προθεσμίας.
- Είναι απαραίτητη η προώθηση της έκδοσης τουλάχιστον των βασικών Π.Δ. και Υ.Α. που προβλέπονται από τον νέο νόμο, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ το σύνολο των διατάξεών του. Επισημαίνεται ιδιαίτερα η αναγκαιότητα έκδοσης των Π.Δ. για την κατάρτιση και λειτουργία των επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, και για τους Κανονισμούς ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών.
- Πρέπει να επισπευσθεί η έκδοση των πρότυπων τευχών προκηρύξεων, διακηρύξεων, συγγραφής υποχρεώσεων και λοιπών συμβατικών τευχών, προκειμένου να μη δημιουργηθούν προβλήματα στις διαδικασίες των διαγωνισμών που θα εκτελεστούν με τον νέο νόμο.
- Είναι εξαιρετικά κρίσιμο το ζήτημα της σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών μελετών και υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την ανασύνταξη, συμπλήρωση και επικαιροποίηση του κανονισμού προεκτιμώμενων αμοιβών.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Όλα τα παραπάνω ζητήματα πρέπει να γίνουν σε συνεργασία με το ΤΕΕ και τους επαγγελματικούς φορείς των μελετητών και των εργοληπτών δημοσίων έργων, που έχουν να προετοιμάσουν σημαντική και τεκμηριωμένη δουλειά πάνω σε όλα τα σχετικά θέματα.

Κύριε Υπουργέ,

Στο πλαίσιο όλων των παραπάνω καθώς και του ρόλου του Τμήματος ως τεχνικού συμβούλου για ζητήματα της περιοχής αρμοδιότητάς του, επαναλαμβάνουμε τη δέσμευσή μας για κάθε δυνατή συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και υποστήριξη του έργου σας.

Με εκτίμηση

Για το ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

[Handwritten signature]
Γεώργιος Μπίλλιας

Κοινοποίηση:
Γραφείο Πρωθυπουργού